

Journal of the Hellenic Veterinary Medical Society

Vol 34, No 1 (1983)

Υπεύθυνοι σύμφωνα με το νόμο
ΙΔΙΟΚΤΗΤΗΣ: ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΚΤΗΝΙΑΤΡΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ
 'Επιστημονικό Σωματείο άνεγγραφομένο, άρθρ. άποφ. 5410/19.2.1975
 Πρωτοδικείου 'Αθηνών
 Πρόεδρος γιά τό έτος 1982
 Στ. Κυριάκης
ΕΚΔΟΤΗΣ: 'Εκδίδεται υπό αίρετης πανεπιστημιακής συντακτικής επιτροπής (Σ.Ε.) μέλών της Ε.Κ.Ε.
ΥΠ/ΝΟΣ ΣΥΝΤΑΞΕΩΣ: 'Ο Πρόεδρος της Σ.Ε. Ασκήδης Εύσταθίου, Ζαλοκώστα 30, Χαλάνδρι. Τηλ. 6823459.
Μέλη Σν/κής 'Επ.:
 Χ. Παπσοός
 Α. Σεϊμένης
 Ι. Δημητριάδης
 Σ. Κολάγγης
 'Εκδοτική παραγωγή:
 ΕΠΤΑΛΟΦΟΣ Α.Β.Ε.Ε.
 'Αρδήςτου 12-16 'Αθήναι
 Τηλ. 9217513 - 9214820
ΤΟΠΟΣ ΕΚΔΟΣΕΩΣ: 'Αθήναι

Ταχ. Διεύθυνση:
 Ταχ. θορίς 3546 102-10
 'Αθήναι

Συνδρομές:
 'Ετησία έσωτερικού δρχ. 1000
 'Ετησία έξωτερικού * 2000
 'Ετησία φοιτητών ήμεδαπής * 500
 'Ετησία φοιτητών άλλοδαπής * 1000
 Τιμή έκδοτου τεύχους * 400
 'Ιδρώματα, 'Υπερ-'Οργανισμοί * 1500

Address: P.O.B. 3546 102-10
 Athens - Greece

Redaction: L. Εύσταθίου
 Ζαλοκώστα 30,
 Χαλάνδρι
 Greece

Subscription rates:
 (Foreign Countries)
 \$ U.S.A. 20 per year.

Δελτίον
 ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ
 ΚΤΗΝΙΑΤΡΙΚΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ

ΤΡΙΜΗΝΙΑΙΑ ΕΚΔΟΣΗ
 ΠΕΡΙΟΔΟΣ Β
 ΤΟΜΟΣ 34
 ΤΕΥΧΟΣ 1

ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ - ΜΑΡΤΙΟΣ
 1983

Bulletin
 OF THE HELLENIC
 VETERINARY MEDICAL SOCIETY

QUARTERLY
 SECOND PERIOD
 VOLUME 34
 No 1

JANUARY - MARCH
 1983

'Επιταγές και έμβάσματα άποστέλλονται έπ' όνόματι κ. Στ. Μάλμαρη Κτην. 'Ινστ. 'Υγιεινής και Τεχνολογίας Τροφίμων. 'Ιερά όδός 75, Τ.Τ. 301 'Αθήναι. Μελέτες, επιστολές κ.λπ. άποστέλλονται σόν κ. Α. Εύσταθίου, Κτηνιατρικό 'Ινστιτούτο Φυσιολογίας, 'Αναπαραγωγής και Διατροφής Ζώων, Νεαπόλεως 9-25, 'Αγία Παρασκευή 'Αττικής.

Ringworm in rabbits caused by trichophyton mentagrophytes

E. ΜΠΟΥΡΤΖΗ-ΧΑΤΖΟΠΟΥΛΟΥ, Β. ΚΟΝΤΟΣ

doi: [10.12681/jhvms.21577](https://doi.org/10.12681/jhvms.21577)

Copyright © 2019, E. ΜΠΟΥΡΤΖΗ-ΧΑΤΖΟΠΟΥΛΟΥ, Β. ΚΟΝΤΟΣ

This work is licensed under a [Creative Commons Attribution-NonCommercial 4.0](https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/).

To cite this article:

ΜΠΟΥΡΤΖΗ-ΧΑΤΖΟΠΟΥΛΟΥ Ε., & ΚΟΝΤΟΣ Β. (2019). Ringworm in rabbits caused by trichophyton mentagrophytes. *Journal of the Hellenic Veterinary Medical Society*, 34(1), 72-77. <https://doi.org/10.12681/jhvms.21577>

ΔΕΡΜΑΤΟΦΥΤΙΑΣΗ ΣΕ ΚΟΥΝΕΛΙΑ ΑΠΟ ΤΟ TRICHOPHYTON MENTAGROPHYTES

ΜΠΟΥΡΤΖΗ-ΧΑΤΖΟΠΟΥΛΟΥ Ε. και Β. ΚΟΝΤΟΣ*

RINGWORM IN RABBITS CAUSED BY TRICHOPHYTON MENTAGROPHYTES

by

E. BOURDJI-HATZOPOULOU and B. KONTOS*

LABORATORY OF MICROBIOLOGY AND INFECTIOUS DISEASES,
FACULTY OF VET. MEDICINE, UNIVERSITY OF THESSALONIKI.

CLINIC OF MEDICINE, FACULTY OF VET. MEDICINE,
UNIVERSITY OF THESSALONIKI.

SUMMARY

Ringworm enzootics in two big rabbit farms in the Thessaloniki area are reported. The infection first appeared in autumn and continued for many months. In the young weaned animals the disease was severe and the morbidity high (40-50%), While in the adults it was mild and the morbidity low (5-10%). Growth was delayed and the wigt loss was estimated at about 30-40%. *Trichophyton mentagrophytes* was isolated from skin and hair samples, and from hair, collected from the inside, and from soil collected from the surroundings of the animal house.

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Οί δερματοφυτιάσεις είναι μυκητιακές λοιμώξεις του δέρματος, που προσβάλλουν όλα σχεδόν τὰ ζώα και τόν άνθρωπο.

Στή διεθνή βιβλιογραφία αναφέρονται πολύ λίγες περιπτώσεις προσβολής κουνελιών από δερματοφυτίαση. Από αυτές που περιγράφηκαν σχεδόν όλες όφείλονταν στο *Tr. mentagrophytes* και οι περισσότερες αναφέρονται σε ένζωοτική προσβολή (Vilanova και Casanovas, 1951· Banks και Clarkson; Mantovani και Morganti, 1977). Από μεμονομένα περιστατικά άπομονώθηκαν τó *M. canis*, τó *M. gypseum* και τó *Tr. quinqueanum* (Alteras, 1966). Περιστατικά δερματοφυτίσεως σε κουνέλια δέν έχουν περιγραφεί μέχρι τώρα στή χώρα μας.

Η έργασία αυτή αναφέρεται σε μιá ένζωοτική δερματοφυτίαση σε δύο μονάδες έκτροφής κουνελιών στήν περιοχή Θεσσαλονίκης.

*Εργαστήριο Μικροβιολογίας και Λοιμωδών Νοσημάτων τής Κτηνιατρικής Σχολής του Α.Π.Θ.
Έδρα Παθολογικής Κλινικής τής Κτηνιατρικής Σχολής του Α.Π.Θ.

ΙΣΤΟΡΙΚΟ & ΚΛΙΝΙΚΗ ΕΙΚΟΝΑ

Ἡ πρώτη μονάδα ἦταν δυναμικότητας 300 κονικλομητέρων μὲ συνολικὸ ζωϊκὸ κεφάλαιο 1.800 ζώων, ἐνῶ ἡ δεύτερη μονάδα εἶχε 650 κονικλομητέρες σὲ συνολικὸ ζωϊκὸ κεφάλαιο 5.000 ζώων. Καὶ στὶς δύο μονάδες ἡ ἔκτροφή γινόταν σὲ κλωβοστιχίες καὶ περιλάμβανε θαλάμους συζεύξεως καὶ τοκετῶν καὶ θαλάμους παχύνσεως. Ἡ διατροφή γινόταν μὲ σύμπυκτα τοῦ ἐμπορίου. Γιὰ τὸ πότισμα τῶν ζώων ὑπῆρχαν αὐτόματες ποτίστρες συνδεδεμένες μὲ τὸ σύστημα ὑδρεύσεως.

Σύμφωνα μὲ τὸ ἱστορικὸ στὴν πρώτη ἔκτροφή ἡ νόσος ἐκδηλώθηκε τὸν Ὀκτώβριο τοῦ 1980, στὴν δεύτερη τὸ Σεπτέμβριο τοῦ 1981. Καὶ στὶς δύο ἔκτροφές τὰ κρούσματα στὴν ἀρχὴ ἦταν σποραδικὰ καὶ μόνο στὰ θηλάζοντα καὶ στὰ ἀπογαλακτισμένα, ἐνῶ στὴ συνέχεια ἐπεκτάθηκε σ'ὄλους τοὺς θαλάμους μὲ γοργὸ ρυθμὸ.

Ὅταν ἐμεῖς ἐπισκεφθῆκαμε τίς μονάδες αὐτές (δύο μῆνες περίπου μετὰ τὴν ἐμφάνιση τῶν πρώτων κρουσμάτων) τὸ ποσοστὸ τῶν μολυσμένων ζώων μετὰ τῶν ἀπογαλακτισμένων ξεπερνοῦσε τὸ 40-50%. Ἐνῶ στὰ ἐνήλικα τὸ ποσοστὸ μολύνσεως ἦταν πολὺ μικρότερο, περίπου 5-10%.

Ἡ κλινικὴ εἰκόνα ἦταν κλασσικὴ τῆς δερματοφυτιάσεως, τόσο ὡς πρὸς τὴν ἐντόπιση, ὅσο καὶ ὡς πρὸς τὴν ἐξέλιξη καὶ τὴν μορφολογία τῶν ἀλλοιώσεων (Hagen & Gorham, 1972· Mohabatra καὶ συν. 1964· Hajsig, 1972).

Οἱ ἀλλοιώσεις ἀρχίζαν ἀπὸ τὸ κεφάλι, κυρίως ἀπὸ τὸ ἀκρορρῖνιο, γύρω ἀπὸ τὰ μάτια καὶ στὴ βάση τοῦ ὠτικοῦ περιγίου. Στὴ συνέχεια ἐπεκτινονταν στὰ ἄκρα καὶ σὲ περιπτώσεις βαριάς μολύνσεως σὲ ὁλόκληρο τὸ σῶμα.

Τὸ σχῆμα τῶν ἀλλοιώσεων ἦταν συνήθως κυκλικὸ ἢ ὠοειδὲς μὲ διάμετρο ἀπὸ ἓνα μέχρι 5 ἑκατοστά. Οἱ ἀλλοιώσεις γύρω ἀπὸ τὰ μάτια ἦταν σαφῶς καθορισμένες καὶ εἶχαν σχῆμα ἐλλειψοειδὲς, ἐνῶ ἐκεῖνες τοῦ ὠτικοῦ περιγίου σχηματίζαν ἡμικύκλιο γύρω ἀπὸ τὴν βάση του καὶ κατόπιν προχωροῦσαν κατὰ μῆκος τοῦ περιγίου.

Ὅλες οἱ ἀλλοιώσεις ἀρχίζαν μὲ ἐλαφριά ἀλωπεκία, ἐξοίδηση καὶ ἐρύθημα τοῦ δέρματος. Στὸ ἐπόμενο στάδιο τὸ τρίχωμα ἐπεφτε ἐντελῶς καὶ ἡ δερματοφυτικὴ ἐστία καλύπτονταν ἀπὸ λευκοκίτρινες ἐφελκίδες ἢ λευκοκίτρινα λέπια. Τὰ συμπτώματα αὐτὰ συνοδεύονταν ἀπὸ ἔντονο κνησμό στὰ ζῶα τῆς πρώτης ἔκτροφῆς καὶ ἀπὸ ἡπιώτερο σ'αὐτὰ τῆς δευτέρας. Ἀξίζει νὰ σημειωθεῖ ὅτι ἡ προσβολὴ τῶν ἐνηλίκων ἦταν ἐλαφρότερη καὶ σὲ μερικὰ τὸ μόνο σύμπτωμα ἦταν μιὰ ἔντονη τριχόπτωση.

ΥΛΙΚΑ ΚΑΙ ΜΕΘΟΔΟΙ

Τὸ ὑλικὸ γιὰ τὴν ἐργαστηριακὴ διάγνωση τῆς νόσου ἀποτελέσαν 30 δείγματα τριχῶν καὶ ξεσμάτων δέρματος ἀπὸ τίς ἀλλοιώσεις τῶν μολυσμένων ζώων, 5 δείγματα τριχῶν ἀπὸ αὐτές ποὺ εἶχαν ἐπικαθῆσει σὲ διάφορα σημεῖα τῶν θαλάμων, δέκα δείγματα χόματος ποὺ ἀρῆθηκαν ἀπὸ τὸ χῶρο ἀπὸ τίς ἐγκαταστάσεις τῶν ἔκτροφῶν, καθὼς καὶ δύο ποντικοὶ ἀπὸ τὴν πρώτη ἔκτροφή.

Οί τρίχες και τὰ ξέσματα τοῦ δέρματος ἐξετάστηκαν στό μικροσκόπιο μέ τή μέθοδο τοῦ ΚΟΗ και τή μέθοδο τῆς χρώσεως (λεπτομέρειες Κανιτάκης, 1975· Μπουρτζῆ-Χατζοπούλου 1979) και καλλιεργήθηκαν σέ Sabouraud agar μέ χλωραμφενικόλη και ἀκτιδιόνη (Jungerman & Swartzman, 1972). Τὰ δείγματα χώματος καλλιεργήθηκαν μέ τή μέθοδο τοῦ δολώματος τῆς τρίχας, (Vanbreuseghem, 1952), ἐνῶ ἀπό τοὺς δύο ποντικούς πάρθηκαν τρίχες ἀπό διάφορα σημεῖα τοῦ σώματος (Menges και συν., 1957) και καλλιεργήθηκαν σέ Sabouraud agar μέ ἀντιβιοτικά.

Τέλος ἐνοφθαλμίστηκαν δύο ἰνδικά χοιρίδια, τὸ ἓνα μέ μολυσμένες τρίχες, τὸ ἄλλο ἀπὸ τὴν καλλιέργεια.

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Στὴν ἄμεση μικροσκοπικὴ ἐξέταση οἱ τρίχες βρέθηκαν νὰ παρασιτοῦνται ἀπὸ ἀλυσίδες μικρῶν ἀρθροσπορίων, ἐνῶ στὰ ξέσματα δέρματος βρέθηκαν ἄφθονες διακλαδισμένες ὑφές. Στὴν καλλιέργεια, οἱ ἀποικίες ἀναπτύχθηκαν σέ 10 περίπου ἡμέρες, εἶχαν σχῆμα κυκλικὸ και ὑφὴ κοκκιώδη. Στὸ μικροσκόπιο παρατηρήθηκαν ἄφθονα ὠσειδῆ μικροκονίδια σέ μάζες και ἐπιμήκη κυλινδρική μακροκονίδια, μέ λεπτὰ τοιχώματα. Τὸ δερματόφυτο ταυτοποιήθηκε ὡς *T. mentagrophytes*, κοκκιώδης τύπος.

Σὲ 7 ἀπὸ τὰ δέκα δείγματα χώματος ἀναπτύχθηκε τὸ ἴδιο δερματόφυτο, ἐνῶ ἀπὸ τὴν καλλιέργεια τῶν τριχῶν τῶν ποντικῶν δὲν ἀπομονώθηκε τίποτα. Καὶ τὰ δύο ἰνδικά χοιρίδια ἀντέδρασαν θετικά στὸν ἐνοφθαλμισμὸ.

ΘΕΡΑΠΕΙΑ

Θεραπεία και στίς δύο μονάδες δὲν ἔγινε, γιατί τὰ φάρμακα ἐκλογῆς τόσο γιὰ τὴν τοπική, ὅσο και γιὰ τὴ γενική (per os) θεραπεία τῶν ζῶων αὐτῶν, δὲν κυκλοφοροῦν στὴ χώρα μας.

Σὲ ἓνα ζευγὸς μόνο κουνελιῶν τῆς πρώτης ἐκτροφῆς πού μεταφέρθηκε στὴν Παθολογικὴ Κλινικὴ χορηγήθηκε *Guseofulvin* ἀπὸ τὸ στόμα. Ἡ δόση ἦταν 25mg τὴν ἡμέρα κατὰ Kg σωματικοῦ βάρους γιὰ 14 ἡμέρες (Rossoff, 1974). Μετὰ τὴν πρώτη ἐβδομάδα σημειώθηκε σημαντικὴ βελτίωση τῶν ἀλλοιώσεων και σταμάτησε ὁ κνησμός. Στὸ τέλος τῆς δεύτερης ἐβδομάδας ἄρχιζε νὰ ἐμφανίζεται τριχοφυΐα και τὴν τέταρτη ἐβδομάδα οἱ ἀλλοιώσεις ἐξαφανίστηκαν ἐντελῶς.

ΣΥΖΗΤΗΣΗ

Ὅπως προαναφέρθηκε τὸ *T. mentagrophytes* εἶναι τὸ μοναδικὸ σχεδὸν δερματόφυτο πού ἀπομονώθηκε ἀπὸ ἐνζωτικὲς προσβολὲς κουνελιῶν. Ἡ ἀπομόνωση τοῦ δερματόφυτου αὐτοῦ και ἀπὸ τὰ δικά μας περιστατικά συμφωνεῖ μέ τὰ μέχρι σήμερα γνωστὰ γιὰ τὴ δερματοφυτίαση τοῦ ζώου αὐτοῦ.

Ἡ μόλυνση τῆς πρώτης ἐκτροφῆς θὰ μπορούσε νὰ χαρακτηριστεῖ ἐδαφογενής, γιατί σύμφωνα μέ τὸ ἱστορικὸ κανένα καινούργιο ζῶο δὲν μπῆκε στὴν ἐκτροφή τοὺς μῆνες πού προηγήθηκαν ἀπὸ τὴν ἐμφάνιση τῆς νόσου. Καί ἐπειδὴ τὸ *Tr. mentagrophytes* σύμφωνα μέ πειραματικὴ ἐργασία τῆς Schorborn (1966), ἐπιζεῖ στὸ ἔδαφος ἀπὸ 85 ἡμέρες μέχρι 2 χρόνια, μπορούμε νὰ υποθέσουμε ὅτι ἡ μονάδα αὐτὴ μολύνθηκε ἀπὸ τὸ χῶμα τῆς γύρω περιοχῆς μέ τὴ βοήθεια τῶν ποντικῶν, (Kaplan & Ivens, 1961· Rioux καί συν. 1964).

Ἡ σκέψη μας αὐτὴ ἐνισχύεται καί ἀπὸ τὸ γεγονός ὅτι ἀπομονώθηκε τὸ ἴδιο δερματοφύτο ἀπὸ τὰ δείγματα χῶματος, ἀπὸ τὴν αὐτὴ τῆς ἐκτροφῆς. Βέβαια δὲν ἀπομονώθηκε τὸ δερματοφύτο ἀπὸ τοὺς δύο ποντικούς πού ἐξετάσαμε ἀλλὰ ὁ ἀριθμὸς τῶν δειγμάτων αὐτῶν ἦταν τόσο μικρὸς πού μπορούμε νὰ μὴ τὸν λάβουμε ὑπ' ὄψη μας.

Στὴ δευτέρη ἐκτροφή δὲν εἶναι εὐκόλο νὰ ἐντοπιστεῖ ἡ πιθανὴ ἐστία μόλυνσεως ἐπειδὴ ἡ μονάδα λειτουργεῖ σὲ ἐγκαταστάσεις παλιοῦ κονικλοτροφείου καί γιατί κατὰ καιροὺς ἀνανεώνονται τὰ ζῶα ἀναπαραγωγῆς μέ εἰσαγωγή νέων ζῶων, ὅπως δὲ θὰ μπορούσε ἀποκλεισθεῖ καί ἡ ἐδαφογενὴς μόλυνση.

Ἡ δερματοφυτίαση βέβαια εἶναι ἀποκλειστικὰ δερματικὴ νόσος καί ἀπώλειες σὲ ἄτομα δὲν ὑπάρχουν, ἀλλὰ οἱ οἰκονομικὲς ζημιές θὰ μπορούσαν νὰ χαρακτηριστοῦν ἀρκετὰ σημαντικὲς. Συγκεκριμένα στὴν πρώτη ἐκτροφή τὰ ζῶα ἐξ αἰτίας τοῦ ἔντονου κνησμοῦ καί τῆς νευρικότητος πού τὰ κατεῖχε, δὲν ἔβαζαν τὸ ἀναμενόμενο βάρους.

Σύμφωνα μέ τὴν ἀποψη τοῦ ἰδιοκτῆτῆ ἀλλὰ καί μέ τὴ δικὴ μας προσωπικὴ ἐκτίμηση ζῶα ἡλικίας 3 μηνῶν, εἶχαν βάρους 30-40% λιγότερο ἀπὸ τὸ κανονικὸ. Ἐνα μικρὸ ποσοστὸ μάλιστα εἶχε τόσο κακὴ θρέψη πού ἦταν ἀδύνατο νὰ σφαγεῖ καί νὰ προωθηθεῖ στὴν κατανάλωση. Βέβαια στὴν ἐκτροφή αὐτὴ οἱ συνθήκες διαβίωσης τῶν ζῶων ἦταν γενικὰ κακὲς (πολὺ ὑγρασία καί καθόλου θέρμανση) καί δὲν μπορούμε νὰ ἀποκλείσουμε καί τὴν συνύπαρξη καί ἄλλων νοσημάτων. Σὲ σοβαρὲς ὅμως οἰκονομικὲς ἀπώλειες ἀπὸ δερματοφυτίαση σὲ κουνέλια, ἀναφέρονται καί οἱ Mantovani & Morganti σὲ παρόμοια περίπτωσι στὴν Ἰταλία. Στὴ δευτέρη ἐκτροφή οἱ οἰκονομικὲς ἀπώλειες ἦταν πολὺ πιὸ μικρὲς, ἀλλὰ θὰ πρέπει νὰ τονισθεῖ ὅτι στὴν ἐκτροφή αὐτὴ τὰ ζῶα ἐμφάνιζαν ἡπιο κνησμό καί τὸ σημαντικότερο γινόταν συνεχεῖς ἀπολυμάνσεις, ἐνισχύονταν τὰ ζῶα μέ βιταμῖνες καί σ' ὄλους τοὺς θαλάμους ἡ ἀτμόσφαιρα ἦταν ἀρκετὰ ξηρὴ καί θερμὴ.

Φυσικὰ ἐκτὸς ἀπὸ τίς ἀπώλειες σὲ κρέας, τὰ δέρματα στὴν κατάστασι πού βρισκόνταν ἦταν ἀδύνατο νὰ δωθοῦν στὸ ἐμπόριο.

Θὰ πρέπει ἴσως νὰ ἀναφερθεῖ καί ἡ σχέση τῆς δερματοφυτιάσεως μέ τὴ δημόσια υγεία, γιατί μεταδίδεται στὸν ἄνθρωπο (Georg, 1960· Kaplan, 1967). Ἀπόδειξη ὅτι καί στίς δύο ἐκτροφές τὰ ἄτομα πού ἀσχολούνταν μέ τὴν περιποίηση τῶν ζῶων παρουσίαζαν κατὰ καιροὺς δερματικὲς ἀλλοιώσεις στά χέρια καί στὸ πρόσωπο.

Ὅσον ἀφορᾷ τὴν καταπολέμησι τῆς νόσου, εἶναι πρακτικὰ πολὺ δύσκολη καί ἐξ αἰτίας τοῦ μεγάλου ἀριθμοῦ τῶν ζῶων στίς μονάδες αὐτὲς καί ἐξ αἰτίας

της έκτεταμένης μολύνσεως του χώρου. Για να υπάρξουν ικανοποιητικά αποτελέσματα, οποσδήποτε θα πρέπει να γίνει συνδυασμός θεραπευτικής αγωγής και συχνών απολυμάνσεων του χώρου, μόλις εμφανιστούν τα πρώτα κρούσματα, γιατί αλλιώς ή εξόντωση της δερματοφυτιάσεως από μια τέτοια έκτροφη είναι αρκετά δύσκολη αν όχι αδύνατη.

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Η εργασία αυτή αναφέρεται σε μια ενζωϊα δερματοφυτιάσης σε 2 έκτροφες κουνελιών στην περιοχή Θεσσαλονίκης.

Η νόσος εμφανίστηκε το Φθινόπωρο του 1980 και του 1981 και περιγράφεται για πρώτη φορά στη χώρα μας.

Γίνεται μελέτη της επιδημιολογίας της δερματοφυτιάσης των κουνελιών, της κλινικής εικόνας και της θεραπευτικής της αντιμετώπισης.

Έξετάστηκαν τριάντα (30) δείγματα από τις δερματικές αλλοιώσεις των κουνελιών, πέντε (5) δείγματα τριχών που είχαν επικαθήσει μέσα στο σταύλο, δέκα (10) δείγματα χόματος που πάρθηκαν στον χώρο γύρω από τις εγκαταστάσεις της έκτροφης καθώς και δύο (2) ποντικοί.

Τέλος, επισημαίνεται η μεγάλη οικονομική σημασία των δερματοφυτιάσεων στις έκτροφες κουνελιών.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

1. Alteras, I. (1966). Ringworm in Rabbit due to *Trichophyton quinqueanum*. Mycopath. Mycol. appl. 28, 361-367.
2. Banks, K and Clarkson, T. (1967). Naturally occurring dermatomycosis in the Rabbit. J. Am Vet. Med. Ass. 151, 926-930.
3. Georg, L. (1960). Animal ringworm and Public health. U.S. Dep. Health, Education and Welfare.
4. Hagen, k. and Gorham, J. (1972). Dermatophyoses in fur animals. Vet. med, Small anim. clin. 67, 43-48.
5. Hasig, M., Horvat, V. and Grosinic, I. (1972). Dermatophytoses in rodents. Trichophytosis (infection with *T. mentagrophytes*) in fattening rabbits. Vet. Arch. 42, 246-250
6. Jungerman, P. and Schwartzman, R. (1972). Veterinary Medical Mycology. Lea and Febiger. Philadelphia.
7. Κανιτάκης, Κ. (1975). Δερματολογία-Αφροδισιολογία. Θεσσαλονίκη.
8. Kaplan, W. (1967). Epidemiology and public health significance of ringworm in animals. Arch. Derm. 96, 404-408.
9. Kaplan, W. and Ivens, S. (1961). Observations on the seasonal variations in incidence of ringworm in dogs and cats in the United States. Sauraudia 1(2), 91-102.
10. Mantovani, A. and Morganti, L. (1977). Dermatophytozoonoses in Italy. Vet. Sci. Commun. 1, 171-177.

11. Menges, R., Love, G., Smith, W. and Georg, L. (1957). Ringworm in wild animals in Southwestern Georgia. *Am. J. Vet. Res.* 18, 672-677.
12. Mohapatra, L., Qugnani, H. and Shivrajan, K. (1964). Natural infection in laboratory animals due to *Tr. mentagrophytes* in India. *Indian Vet. J.* 51, 112-114.
13. Μπουρτζή-Χατζοπούλου, Ε. (1979). Ζωοανθρωπονόσοι στην Ελλάδα. Συμβολή στη μελέτη της επιδημιολογίας των δερματοφυτιάσεων. Διδακτορική διατριβή, Θεσσαλονίκη.
14. Rioux, J., Jarry, D. et Jarry, M. (1964). Isolement et identification des quelques dermatophytes du sol dans le sud de France. *Ann. de Paras. (Paris)* 39, 635-650.
15. Rossoff, I. (1974). *Handbook of Veterinary drugs*. Springer Publishing Company, New York.
16. Schornborn, C. (1966). Untersuchungen über die Vitalität von Dermatophyten in Erdboden. *Arch. Klin. exr. Derm.* 224, 268-284.
17. Vanbreuseghem, R. (1952). Technique biologique pour l'isolement des dermatophytes du sol. *Ann. Soc. Belg. Trop.* 32, 173-178.
18. Vilanova, X. and Casanovas, M. (1951). Observations cliniques et mycologiques sur une epidemie de Trichophytie transmise du lapin a l'homme. *Presse Medicale* 59, 1760-1762.